

SANNA TUROMA

Euraasian kuvitteelliset maantieteet: käsitehistoria, (geo) politiikka ja Venäjän tutkimus

”...kaikissa opiskelijakortteereissa ja asuntoloissa oli etsitty euraasialaista, jota tarvittiin ’avustamaan poliisia’ Cambridgen lähellä tapahtuneen pubinpitäjän vaimon murhatutkinnassa.”
– Agatha Christie¹

Suomen sisällissodan jälkiselvittelyt jatkuivat 1920-luvun taistelussa Neuvosto-Karjalasta ja vaikuttivat poliittisen johdon syntyyn nuoren neuvostomaan länsirajalla². Samaan aikaan syveni Euroopan pääkaupunkeihin asettuneiden venäläisten valkoemigranttien parissa trauma, jonka Venäjän imperiumin hajoaminen oli aiheuttanut. Kahviloissa, runoilloissa ja keskustelutilaisuuksissa pohdittiin Venäjän, menetetyn isänmaan ja sen alusmaiden kohtaloa. Syntyi poliittinen liike, joka käytti itsestään nimeä Euraasialaisuus (*Jevrazijstvo*).

Euraasialaisuus-liike vastusti lokakuun vallankumousta mutta samalla myös eurooppalaista kulttuuri-imperialismia. Liikkeen perustajat etsivät vaihtoehtoa eurooppalaiselle käsitykselle edistyksestä,

AAPPO KÄHÖNEN

Kollektiivinen turvallisuus, puolueettomuus ja liittoutuminen: Suomi Neuvostoliiton reunavaltio politiikassa 1920-luvulla

Suomen turvallisuus- ja ulkopolitiikan eräs perinteinen määrittäjä, Neuvostoliitto- tai Venäjä-suhde, siirtyi uudelle pohjalle Neuvostoliiton hajoamisen ja EU-jäsenyyden myötä 1990-luvun alussa. Venäjän voimistuminen 2010-luvulla ja palaaminen voimapolitiikkaa harjoittavaksi suurvallaksi erityisesti Ukrainan kriisin puhjettua vuonna 2014 nosti esiin perinteisiä turvallisuuspolitiikan käsitteitä tilanteen heijastuttua Itämerelle ja Baltiaan.

Muutama vuosi sitten julkisesti esitetyt argumentit Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisesta asemasta nousivatkin esiin lähes samassa muodossa kuin 1920- ja 1930-luvuilla. Esimerkiksi pidättyminen Baltian maille annettavista sotilaallisista turvatakuista ja EU:n turvatakuiden pohdinta tasavallan presidentin puheessa 25.8.2015.¹ Reunavaltio-käsite² nimenomaan Moskovasta, mutta myös Baltiasta ja Länsi-Euroopasta, käsin tarkasteltuna on jälleen ajankohtainen.